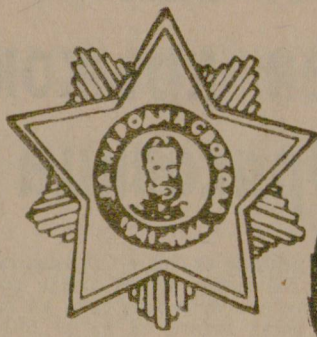

Борба

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП,

ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ

И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Година XXXVII

1979

ДЕКЕМВРИ

15

Събота

Вестникът е основан през 1943 година

Брой 148 (4291)

Цена 2 стотинки

За работата с подрастващите

Обсъждаме дългосрочните програми за изпълнение на задачите, произтичащи от Писмото на другаря Тодор Живков до ЦК на ДКМС.

Според мен проектопрограми те създават реални предпоставки за всеотрасно развитие на младите хора. Тъй като съм преподавател по литература, интересува ме преди всичко работата с подрастващите.

Във връзка с първата, третата и четвъртата проектопрограма предлагам да се обърне още по-голямо внимание на извънкласните форми. Пред 1300-годишнината от създаването на българската държава учениците от окръга да бъдат запознати с културните ценности, паметници и исторически документи за Търновград. След като разгледахме с

учениците проектопрограмата за образованието и професионалната подготовка, те обмисляха да се отнасят към учебния процес като към трудов и как то е в трудовите колективи — да не допускам безпричинни неизвинени отсъствия. Тази инициатива се роди в дружеството на II-6 курс и резултатите са много добри.

Във връзка с естетическото възпитание: да се свързва още по-тесно обучението с извънкласната дейност. В нашето училище например в кръжока по стихознание, който съществува близо 10 години, в първи курс учениците се запознават с теория на литературата, а от втори курс се обсъждат литературните им опити. Може би трябва в проектопрограмите да се изисква училищата да откриват и развиват творческите заложби. Това да бъде задължение и на литературните групи в окръжните и по-големи градове — да координират дейността си с тези кръжоци, за да не пропадне нито един талант.

Тъй като много години съм командир на летните трудови бригади, а на тях в проектопрограмите се обръща много голямо внимание като форма на трудово възпитание, искам да направя няколко предложения. За командири да се приключат изувени педагози. Като заместник-командири да се включват студенти-третокурсници, а като културно-масовици — студенти от факултета по обществени науки.

За професионалната адаптация на учениците от СДТУ и сродни училища: училищните настоятелства, родителските комитети да проявяват по-голям интерес към часовете по практика в училищата и базовите предприятия.

Тодор ХАДЖИЕВ
преподавател по литература в СДТУЕ „А. С. Попов“ — Велико Търново

труд
слава '79

ИЗПЪЛНЕНИ ГОДИШНИ ПЛАНОВЕ ЦЕХОВЕ

С 22 дни предсрочно изпълнени годишния си план по всички показатели колективът на цеха за пластмасови изделия в Горна Оряховица, отделение на Завода за пластмасови изделия — Велико Търново.

До края на годината ще бъде произведена надпланова продукция за 60 000 лева.

Иван ЗАРЗАЛАНОВ
началник на цеха
Димитрина ПАНЕВА
професионалист
МАГАЗИНИ

Съревнованието за постигане на високи резултати в чест на Деня на работниците от търговията и услугите доведе до голям успех и на много търговски работници от районната потребителна кооперация в Килифарево. Първи из пълниха годишния си план по стокооборота Мария Пенчева, отговорник на магазина за жедезиря и електроуреди, Цани Тодоров и Стефка Минчева, отговорници на магазините за хранителни стоки, следвани от Иванка Христова, Митка Стоева и Симеон Райков.

Йордан СТОЙЧЕВ

СЛАВНИ ТРАДИЦИИ

Снощи в Горна Оряховица се състоя юбилейно тържество по случай 60-годишнината на младежкото революционно движение. Присъстваха Димитър Стоянов, министър на вътрешните работи, Никола Василев, първи секретар на Окръжния комитет на БКП, Петър Панайотов, член на Централната контролно-ревизионна комисия на БКП, Борис Чобанов, първи секретар на Окръжния комитет на ДКМС, членове на Бюрото на общинския комитет на БКП, началник на първия секретар Стоян Кочев, ветерани на комсомолското движение. Доклад изнесе Борис Рахнев, първи секретар на общинския комитет на ДКМС. Той говори за славните революционни младежки традиции и за приноса на общинската организация във всеобщата борба за развитието на страната.

Другарят Димитър Стоянов откри новия младежки дом, скъп дар на горнооряховската младеж пред Националната комсомолска конференция. Участниците в тържеството поднесоха венци на Братската могила.

Светла АНДРОНОВА

Тържествен юбилей

Вчера партийната организация в Ресен отбеляза 60-годишния си юбилей. В този тържествен за селото ден венци и цветя общинска паметника на народния партизан Спирidon Карпушиев и паметната плоча в местността Могилата, където е основана партийната организация. На тези две свети места вчера много комунисти от партийната организация получиха новите си членски книжки.

Вечерта в салона на читалището се състоя тържествено събиране. Доклад за борбите и пътя, извървян от ресенската партийна организация, прочете секретарят на общоселския партийен комитет Йордан Божков.

Приветствие от името на Окръжния и общинския комитет на БКП към комунистите и товещите се от селото поднесе първият секретар на общинския комитет на БКП във Велико Търново Антон Гугов.

Въвчени бяха поздравителни адреси от местната земеделска дружба и от общоселския комитет на ДКМС.

Полина БАНЗАРОВА

Героят на НР България и на СССР — летец-космонавт подполковник Георги Иванов заедно със съпругата си Наталия Иванова бяха скъпи гости на възпитаниците на най-новото училище във Велико Търново „Владимир Комаров“. Следващата среща с колектива на Завода за запаметяващи устройства първият български космонавт бе запознат с производството на завода от директора инж. Недко Жилевски.

Тодор ХАДЖИЕВ
преподавател по литература в СДТУЕ „А. С. Попов“ — Велико Търново

Незабравими срещи с летеца-космонавт Георги Иванов

В четвъртък и петък първият български космонавт подполковник инж. Георги Иванов има многобройни срещи с ученически и трудови колективи от Велико Търново и окръга.

В четвъртък той бе скъп гост на работниците от фабрика „Деню Георгиев“ във Велико Търново. Директорката Иванка Младенова изрази радостта на целия колектив от неговото посещение и му връчи комплект с емблемите на съвместния българо-съветски полет, изработени във фабриката от бригадата, която носи неговото име.

Изключително сърдечно първият български космонавт бе посрещнат и от учениците на училище „Владимир Комаров“ в квартал „Чолаковци“. Там той засади борче в Алеята на космонавтите, разгледа училището и разговаря с учителския колектив.

Споителен митинг в чест на звездния герой организираха и работниците и специалистите от Завода за запаметяващи устройства. Тук Георги Иванов присъства на ритуала на именуването на една младежка бригада.

В пленарната зала на Окръжния комитет на БКП той говори за подготовката и провеждането на полета пред активна на движението за българо-съветска дружба.

След обяд Георги Иванов разгледа Механически завод в Лясковец, след което отпътува за Павликени. На централния градски площад звездният герой, придружен от председател на Окръжния народен съвет Димитър Цървов, беше сърдечно посрещнат от ръководителите на общината, желу-който и първият секретар на общинския комитет на БКП Стефан Христов, от много трудеши се и ученици. В общинския комитет на БКП летец-космонавт бе запознат от другаря Стефан Христов с историята и общественоеко-номическото развитие на Павликени и общината. След това в читалище „Карл Маркс“ се състоя тържествено общоградско събиране. Членките

механизатор от Караисен Петър Дженаваров прочете приветствие към звездния герой от името на павликенските трудеши се. Приветствие поднесоха и група пионери. Георги Иванов разказа интересни моменти от космическия полет.

Вчера скъпият гост бе приет от председателя на общинския народен съвет във Велико Търново Драгня Драгнев, който го запозна с подготовката на старопостроения град за чест ваването на 1300-годишнината на българската държава. Космонавтът се разписа в Почетната книга на общинския народен съвет. След това

той разгледа музейния кът „Първа социалистическа сбирка“ и поднесе цветя пред паметника на Благоев и Габровски.

Георги Иванов посети и Велкотърновския университет „Кирил и Методий“ и има среща с неговото ръководство. Той бе сърдечно посрещнат и в завод „Ивайло“, и в езиковата гимназия „Асен Златаров“, където присъства на ритуала за даване име на комсомолското дружество при VIII „а“ клас.

След това космонавтът разгледа някои исторически и културни забележителности на Велико Търново и околността.

Д. КОЛЕВА
Д. ДЕНЧЕВ

Нашата малка България — шеста космическа страна

Георги Иванов пред вестник „Борба“

В продължение на три дни в окръга гостува първият български космонавт подполковник-инженер Георги Иванов. Въпреки изключително напрегнатата програма, която имаше, той бе любезен да отговори на зададените му въпроси от представител на редакцията.

— Другарю Иванов, как се чувства човек с Вашата популярност?

— Популярността има две страни. Едната е срещите с хората, контактите, а другата — може би негативната страна.

гравите и лезите на слънцето също са много впечатляващи, тъй като са в различни цветове — зелени, сини, виолетови, червени. Друг важен момент бе навлизането в четвъртото състояние на веществото — плазмата — тя е много интересна и много красива.

— Какви са бъдещите космически изяви на нашата страна?

— България участва активно в програма „Интеркосмос“. Наскоро имаше едно съвещание в Благоевград на сградите-членки на „Интеркосмос“. Десетте нации бяха гости на България и взеха решение за бъдещите планове на организациите. В момента нашата страна подготвя български спътници и естествено е да очакваме в най-скоро време изстрелването и успешната работа на тези спътници.

— Бихте ли споделили впечатленията си от Велико Търново и срещите, които имаше в окръга?

— За мен са много интересни събитията, свързани с историята на България, особено във Велкотърновския край, тъй като тук е отразена почти цялата наша революционна история. От самия град имам съвсем нови впечатления, за разлика от екскурзиите, които съм правил преди — това е един напълно нов град. Срещите ми с хората бяха много живи, прояха се много голям интерес. Лично аз не го онаях и може би затова се създаде по-непринудена обстановка. Интересът на българите към Космоса е много логичен — една новост, която сега се популяризира. Той се предизвиква и от активното участие на България в космическите изследвания, и от нашата страна заема призово място в тези изследвания — тя е шестата космическа страна. Какво повече бихме могли да желаем за една наша малка България...

Донка ХРИСТОВА

Широка подкрепа на съветския опит

В четвъртък във Велико Търново започна семинар с активна на движението за българо-съветска дружба в окръга. За основните насоки и задачи на движението за българо-съветска дружба на съвременния етап говори Ненчо Станев, първи заместник-председател на Общонародния комитет за българо-съветска дружба. Обстойно той се спря на изучаването и разпространението на богатия съветски опит, на разгръщането на съревнованието за постигане на висока производителност на труда, на подобряването на качеството на продукцията.

За конкретните задачи пред общинските и селските комитети и клубове за БСД говори секретарят на Окръжния комитет на БКП, Христо Станев, председател на Окръжния комитет за българо-съветска дружба.

Вечерта в салона на Профсъюзния дом се състоя въздушна вечер на съветския турист.

Вчера работата на семинара продължи. Лекция на тема „СССР по пътя на комунизма“ изнесе Владимир Книшко, съветник в Посолството на СССР в София. За възникналата политическа на Съветския съюз — основа на мира в целия свят — говори Борис Палишев, съветник в Посолството на СССР в НРБ.

Състоя се среща на председателите на клубовете за българо-съветска дружба, за интернационална дружба и на клубовете „Млади приятели на СССР“.

(Соб. инф.)

Първото дръвче в алеята „България-1300“

Завчера във Велико Търново пристигна пребиваващия в нашата страна министър при Президентството на Кипърската република Георгиос Иоанидис, председател на Кипърския юбилейен комитет за чествуване 1300-годишнината от създаването на българската държава.

По обед гостът се срещна с първия секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев. На срещата присъства и председател на изпълнителния комитет на общинския народен съвет във Велико Търново Драгня Драгнев.

Другарят Драгня Драгнев запозна пратеника на кипърския народ с характеристиките особености в социално-икономическо развитие на окръга, с успехите, с които трудещите се от окръга изпращат четвъртата година на селмата петилетка, и задачите, които си поставят за 1980 година за достойно изпълнение решенията на XI конгрес на БКП и Националната партийна конференция.

Другарят Драгня Драгнев говори за грижите, които Партията и народната власт ползват за развитието на древната столица, за основните инициативи във връзка с подготовката за чествуване 13-вековния юбилей на българската държава.

От своя страна гостът сподели плановите на юбилейния комитет за запознаване на трудещите се в Кипър с историческите забележителности и културното развитие на България. Следобед, в парка „Друж

ба“ много граждани и ученици се посрещнаха Георгиос Иоанидис, придружен от другарите Никола Василев и Драгня Драгнев. Тук се състоя въздушна вечер на съветския турист. Другарят Драгнев съобщи, че за ознаменуване на 1300-годишнината от създаването на българската държава в този парк се отреза дала „България-1300“. В нея представители на приятелските страни и народи и видни гости на древния Търновград ще имат честта да засадят по едно дръвче. И в днешния ден, каза той, в парка, символ на дружбата и разбирателството между народите, големият приятел на България г-н Георгиос Иоанидис засади първото дръвче, вечен свидетел на търпелива решимост на нашите два народа да живеят в мир и дружба.

Високият гост поздравя присъстващите на тържеството и ги увери, че ще направи всичко, което е по силите му, за да пропагандира сред кипърската общественост и кипърския свободолюбив народ успехите на една от най-древните страни в Европа — България. Комитетът, който той оглавява, ще разгръне широка дейност в тази насока. Той благодарни за радушия прием в България и Велико Търново и за активната подкрепа на българския народ в справедливата борба на кипърци за свобода и национална независимост.

Иван КОЛЕВ

СЪС 168 ЛОКОМОТИВА И 336 РАБОТНИКА ПО-МАЛКО

Високоэффективната инициатива на горнооряховските железничари за внедряване на комплексна система за организация на движението на тежко товарни и дългосъставни влакове намира отклик сред железничарите от страната. На техния призив-обещание вече отговориха с конкретни дела колективите от железопътните управления в София и Пловдив.

Инициаторите отново потвърдиха с делата си през втората

половина на миналия месец, че тяхната система е мощен резерв за ускоряване обема на вагоните и локомотивите — изпълнение на по-голям обем работа с по-малко локомотиви, работна сила и

електроенергия. Със 748 влака те превозиха 1 163 211 тона товари или в повече от нормата 269 811 тона, от което са икономисали 168 локомотива и 336 работника.

Димитър ВАСИЛЕВ

Осезателно присъствие

По повод камерната изложба на младите великотърновски художници в Окръжния младежки дом

Изложените произведения са правени в различно време и от различни хора. Голямата част от участниците са сред основателите на Ателието на младите художници във Велико Търново и участници в неговите изяви. Вследствие активността на младите художници, изложбите им в Лясковец, Търговище, София, Перник, самостоителните изяви на отделните членове, критичните материали, те заеха солидно място в творческото присъствие в културния живот на страната. Уредената сега изложба не е отчет, а белег за непрекъснато развитие на младите великотърновски художници и за проблемите, пред които се изправят и се опитват да решат. Изложбата е произведение на първите членове и на по-сетнешното попълнение, за да се осъществи приемствеността в развитието.

Работи се във всички жанрове, но явява се и по-малко да се поставят скулптурите на Ангел Ангелов, Стефан Лазаров и други. Затова само живописи и графиката са жанровете, които показват състоянието и развитието им. Например произведенията на Мотко Бумов „Парадиз“, „Пейзаж с коне“, „Антични фигури“ свидетелствуват за разширяване на изобразителния интерес. Свикнали сме да го виждаме с композиционни вариации на различни теми и сюжетно-компретното им извездане. Сега

изненадва с доловеното възхищение от пейзажния отрязък, им пулсирало го да намери и съответната техника. Личността присъствие и стремеж за него вото стилистично материализиране се вижда и в графиките на Недка Димитрова — „Път“, „Зимна приказка“. Тя е намерила начин за интерпретация на поетично-приказното възприемане на мотива чрез арабесков-нежното въвеждане на стилизиран обект. От своя страна Христо Панев показва един подчертан стремеж и е успял да намери с лиризм своите графички. Линията, използвана в „Рисуна I, II, III“ играе активна роля за скрепяване на артистичното му желание. Не може да не се отбележи и голямата роля за скрепяване на артистичното му желание. Не може да не се отбележи и голямата роля за скрепяване на артистичното му желание.

Не по-малко силна и разностранна е живописи в тази младежка изложба. Сблъскаме се с различни колоритни и сюжетни предпочитания. Димитър Любенов изненадва с експресивността и чистотата. „Върби“, „Велик Митев със склонността към стилизирано упростиране на формата в „На турморти“ и пластично конкрет

но извайване на обема и характера в убедителния „Портрет на жена ми“. Иван Бочев показва едно интересно усещане за изграждане на великотърновски пейзаж чрез склонността си да ни внуши материалната стойност на формата — „Пейзаж“, в резултат на което пейзажът добива особеността си състояние. Единствено към великотърновския пейзаж е обърнала поглед Иваницка Панева. В „Търново I, II“ виждаме склонността й към упростиране на формата и наситеността на платното с пътен документализъм. Раздвижените цветове фасади и обобщенията на обемите внасят и особената утайчивост в творбите й. „Широко небе“ на Снежана Славова с лекотата на живописното интерпретиране внушава естетическо преклонение пред сюжета, пред неговото настроение и мащабност. Разбира се, показаните произведения само загатват за всекидневния труд на младите великотърновски живописци.

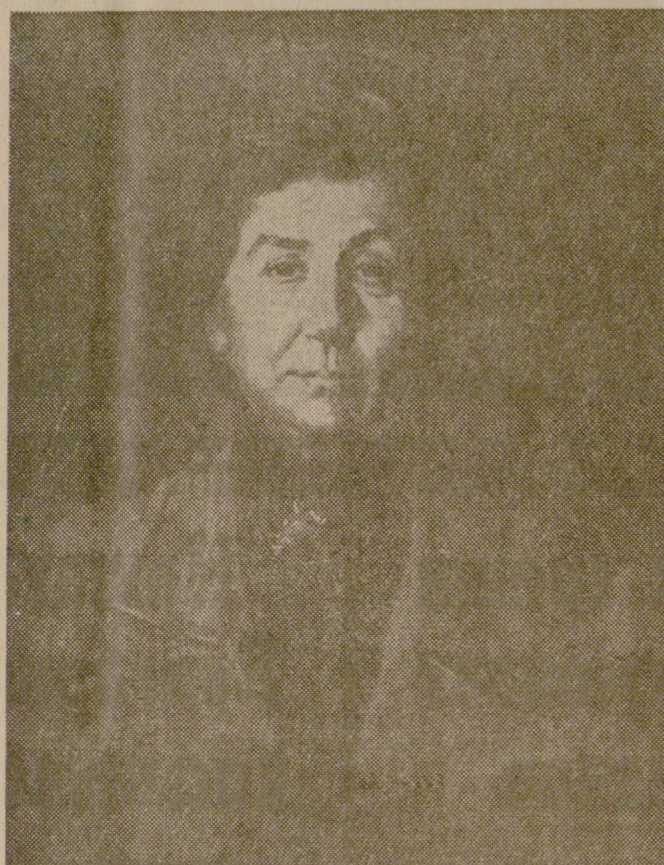
Камерната изложба в Окръжния младежки дом е свидетелство и за грижите относно естетическото възпитание и нуждата от такива изяви, защото единствено конкретният сблъсък и контакт с оригинала оформя вкуса, раздвижава чувствата. Творбите на младите художници в случая са и документ за усилията им в тази насока и белег за непрекъснато израстване и утвърждаване.

Цанко ПЕТРОВ

Из изложбата на проф. Иван Петров в Елена

СТЕФАН ИВЧЕВ (ВЕЧВОЙ)

ПАРТИЗАНКАТА ЛИЛЯНА (ТОДОРКА ЦОНЕВА)

Деца рисуват

В кръжока по рисуване при основно училище „Отец Паисий“ в Сражница членуват двадесет пълнолетни. От пет години под ръководството на художника Михаил Стоянов те рисуват пейзажи, портрети, учат се на художествено майсторство. Пет от участниците в кръжока са поставили в средни художествени училища. Където продължават образованието си. Голямо е желанието на Росина Драганова, Стоян Славчев и Искра Грозанова да станат истински художници. Затова те са старателни и постоянни в кръжока.

Посетих малките художници, когато рисуваша в една от залите на читалищния дом. Всички бяха съсредоточени над своите платна. Знаеха, че в края на часа ще бъде определена най-сполучливата рисунка и затова не откъсваха поглед от лъста. От ръководителя на кръжока разбрах, че кръжочниците са не само отлични художници, но и много добри ученици. Затова и всички ги уважаваха.

Георги БЛАГОВЕВ

Любов към биологията и селскостопанския труд

Приносът на Окръжната станция на младите агробиолози ● В четири олимпиади 10 ученика се класираха на първо място и се записаха във ВУЗ без конкурсен изпит

Окръжната станция на младите агробиолози (ОСМА), която звано от системата на ТНТМ е призвана да развива извънкласните форми на работа в областта на биологията, селското стопанство и защитата на природата, да възпитава любов към селскостопанския труд. Тя с успех се развива и укрепва като организационно-методически център на извънкласната работа по агробиология.

Станцията разполага с 83 дка земя за учебно-опитно поле в Шемшево. То е пригодено за обучението на учениците от I до VIII клас и е материална база за урочна и извънкласна работа. В опитното поле има изградени отдели — ботанически с дендрарий, трайни насаждения, растителност, в ботанически отел с дендрарий са събрани над 120 културни и диворастящи вилорастения, над 80 вида дървета и храсти. В отгела за трайни насаждения учениците се запознават с различните сортове овощни дръвчета, агротехниката на лозята, малината, касиса, ягоди и др. В лозето на площ от 2,5 дка се отглеждат над 25 сорта десертни и винни лози. Характерните за района зеленчукови култури — домати, пипер, зеле, картофи, лук и др. — се отглеждат в зеленчуковия отел. Необходимите за учебния процес култури като моркови, ряпа, салата, цветно зеле, магданоз, цвекло и бамия задоволяват нуждите на учениците и детските градини във Велико Търново и служат за наблюдение.

В учебно-опитното поле на станцията се извършва и изследователска работа. Всяка година се залагат по 4-5 научни и 5-6 учебни опита. Стайната работи съвместно с Института по соята в Павликени. Станцията за агрохимическо обслужване във Велико Търново, Сортоподдържащата станция в Ресен и др. Висока оценка, диплом и златна значка на IX и X национални прегледи на ТНТМ получиха заложените и изведени в опитното поле на станцията: „Сортов опит със соя“, „Торов опит със соя“, и „Биологична борба със златоочна“ против колорадския бръмбар по картофите.

Определени успехи има ОСМА и по организирането на инициативите, включени в прегледите за ТНТМ — състезания, викторини, заочен клуб „Млад агробиолог“, научно-технически конференции по биология и защита на природата. За 10 години в тези инициативи има ме над 20 републикански първенци и много други призови места. В проведените досега четири олимпиади по биология от нашия окръг 10 ученика са класирани на първо място и са записани във ВУЗ без конкурсен изпит.

Работата по защита на природата се изразява не само с пропагандиране на движението, но и с практическа дейност — залесяване, окопаване и грижи за млади гори, отграждане на мравуняци, поставяне на хранилки и къщички за птици. В Окръга работят над 140 команди „Зелени патрули“. Организирант се експедиции с природозащитна тематика. Преподана бе флората и фауната на резерватите в Окръга: Савчов чинар, Бяла крава, Хайдушков чинар и Стариант дъб, замърсяването на реките Янтра

и Росица и язовир „Ал. Стамболийски“. Експедиция „Янтра-71“ е награждена с диплом и златен медал, а „Стариант дъб-77“ се класира на второ място в републиканското състезание. По предложение на кръжока по защита на природата са обявени два обекта за природозащитни: Руховският водопад по предложение на кръжока при основно училище „В. Пискова“ — Велико Търново и местността „Бужурлука“ край с. Г. Студена по предложение на кръжок при основно училище „Сакелариевич“ — Свищов.

В Окръга функционира и първият в страната Политехнически център по селско стопанство в Драганово. Определени успехи по трудовото възпитание и професионалното ориентиране имат и основното училище в Българско Сливово с пионерското ДЗС, основното училище в Чакали с първото в Окръга пионерско горско стопанство, изграденият в Павликенската селищна система първи в Окръга пионерски АПК „Трудова смяна“ и други.

През 1979 г. е получена продукция от учебно-опитното поле и производствените участъци на стойност 83 335 лв. В поощ на селското стопанство от пионерите са отработени 145 868 трудови. Облагородяват се диворастящи дръвчета сред природата.

С цялостната си дейност Окръжната станция на младите агробиолози възпитава любов към биологията като наука със стратегическо направление, към селскостопанския труд, за издигане културата на земеделието.

Станчо СТАНЕВ
директор на станцията

Четвърт век литературен кръжок в Горна Оряховица

На 16 март 1954 година беше създаден литературният кръжок „Максим Горки“ към читалище „Напрелък“ в Горна Оряховица. Всеки вторник един прозорец на старата сграда светеше до късно. Той не угасна в продължение на двадесет и пет години. През 1958 година този прозорец светна в новата сграда на читалището. Денят на сбирките е сряда.

Тук се събираха учители, служители, работници. Понякога повече, друг път по-малко на брой. Имаше приливи, имаше отливи. Всички бяха влюбени в изкуството. Още в първите си дни кръжокът стана място за обмяна на мисли по литературни въпроси, като се отделяше особено внимание на творческия процес, на художественото майсторство. Тук можеше със стеснение или със самоучителство да прочетеш собствен разказ или стихотворение. След стеснението можеше да се завърнеш в къщи с добро или не толкова добро настроение, но винаги след самоучителството си завършаш с мисълта, че моят рет не е до колена. Шом искаш да плува в неговите дълбини, ще ти помогне друго чувство, а не самонадеяност. Разбира се, както казва Маркес, литературното творчество е най-самотният труд и не кръжокът ще създаде големите произведения. Но тук е мястото, където можеш да споделиш написаното и да получиш повече или по-малко компетентно мнение. Кръжокът не е родило отделение за поети и белетристи. Тялото родило от-

деление винаги е бил животът. Той зачева и той ражда посетите, а кръжокът само им посреща костите, за да не бъдат толкова рошави. Кръжокът е едновременно школа и първ слушател и читател.

Литературният кръжок набирал сили и постепенно се превърнал в литературен кабинет. През целия период върху ситото му се задържаха около петдесет и пет души, които ако не станаха професионални писатели, израснаха до професионални, разбиращи словото читатели. И все пак един от тях — Матей Шопкин е не само известен поет, но и секретар на Съюза на българските писатели. Цанов Сърнев, бивш работник от Захарния комбинат, работи в списание „Отечество“. Христо Медникаров, Пенчо Каралнев, Тодор Лицов, Пеню Цвятков работят в редакционни вестници. Кабинетът има много обществени прояви. И е награден със златен медал на Петия републикански фестивал на художествената самодейност.

Сега всяка сряда този прозорец свети в сградата на Клуба на децата на културата и все до късно. И вие научавате отворено навреме, че тази вечер тук е Матей Шопкин, друга — Евтим Евтимов, Салие Таджер, Георги Джагаров, Павел Матеев... И вие осъзнаваме какво добро дело е извършил литературният кабинет „Максим Горки“ в Горна Оряховица.

Иордан КАРАСТОЯНОВ

Жажда

Какво ни свързва с такава жажда за движение и от къде се ражда този вечен устрем в нас? Не ни ли стигат хилядите километри,

които сме оставили назад... Трепти машината и релсите искрят — зелена светлина! И ражда се движение.

Радомир ШОПОВ
локомотивен машинист

Повикай ме! Ще прелетя от край до край земята. И като светулка мъничка

ще спра върху ревера на яката ти. Недялка РИБАРЕВА

И до она край

Всеки ден е хляб огромен. Неначенат. Благ. Положен на земята на надеждата връз белия месал. Бил преди това на сноп отжънат, в мислите вързан. На нощта в пещта изрината изпечен — ето как е станал бял. Заран всеки своя заляк чути и поема километрите на своя път.

И до она край, когато хоризонтът ще се срути в кръговете на един въртос... Всеки ден за паметта е спомен. Пътят ми — зигзаги от черти. Как върти живота своя хромел: Пролет, лято, есен, зима. Докато изчезнем — аз и ти.

Георги ЕНЧЕВ

Убийство по български

Бърка в хазната, мен не ми пука. Бърка в душата, пак не ми пука. С пръсти нечисти раната бърка,

каша забъркал, трици ни бърка. Аз не се бъркам. Бърка ми в джоба, пратих го в гроба.

Борис ЦВЕТАНОВ

Справочник на читателя

КИНО

От понеделник до неделя вклято чително киното в градовете на окръга ще проектира:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Полтава“ — тел. 2-05-42, голяма зала, Из-чезналото злато на инките — 10, 14, 16, 18 и 20 часа; малка зала, студент филм — „Пост скриптум“ — 15.30 и 19.30 часа; детски филми — 17.30 часа, а в събота и неделя и от 10 часа; научно-популярни филми — „Пекин — три хиляди години“ — 17.30 часа, „Възникване на човечеството“, „Възникване на олове“, „Искра“ — тел. 2-00-43. „Огньо в Сен Тропе“ — 10, 13.30 и 18 часа; „Синият орел“ — 15.30 и 20 часа; „Девети септември“ — тел. 2-00-84. „Вера Анги“ — 10, 13.30, 15.30, 17 и 20 часа.

ГОРНА ОРЯХОВИЦА: „Ленин“ — тел. 4-21-71. „Рафърти и двете момчета“, „Кървава сабля“, „Не се сина“, „Кларид“, „Калтеници“, „Странна жена“, „Бумеранг“, „С цървули по дивия Запад“, професор кино „Хараламби Стоянов“ — тел. 67-61. „Кугитанска трагедия“, „Цанкалий“ и „Джоджови капки“.

СВИЩОВ: „Аленко“ — „Рафърти и двете момчета“, „Калтеници“ — II серия, „Великят Гетсби“, малка зала, студент филм — „Със закръплен ома“.

„Смъртта на мухата“, „Светата го диня“.

ПОЛСКИ ТЪРМБЕШ: „Коста Петков“ — тел. 22-27, „Седем лунки“, „Смъртно заблудение“.

РЕВАН: „СЪРАЖИЦА: „Развие“ — тел. 23-42, тактика за бягане на дълги разстояния“, „Подкрепете местния шериф“, „Барьерата“ — тел. 29-04, „Къщата“, „Дяволската тринадесеторка“, „Ало, остра брада“.

КИЛИФАРЕВО: „Петко Ахчиев“ — „Аз, ти и Овдий“, „Несения“, „Пътят на нивотата“.

ДЕБЕЛЕЦ: „Георги Николаев“ — „Пето годишно време“, „С чия стъпка“, „Барьерата“.

ДОЛНА ОРЯХОВИЦА: „Москва“ — „Неудачник“, „Застава в планината“, „Лекарски визит“.

ЗЛАТАРИЦА: „Стефан Понтопа“ — „Ще си го кажем след няколко дни“, „Огньо в Сен Тропе“.

БЯЛА ЧЕРКА: „Труд“ — тел. 672. „По следите на Росомашата“, „Заговор“, „Снимки за спомен“.

ТЕАТЪР

Драматично-музикалният театър „Константин Кисимов“ ще представя:

„Донча Луция“ — анес във Велико Търново от 19 часа.

„Коварство и любов“ — анес в Полски Сеновец, сряда — Бяла черква.

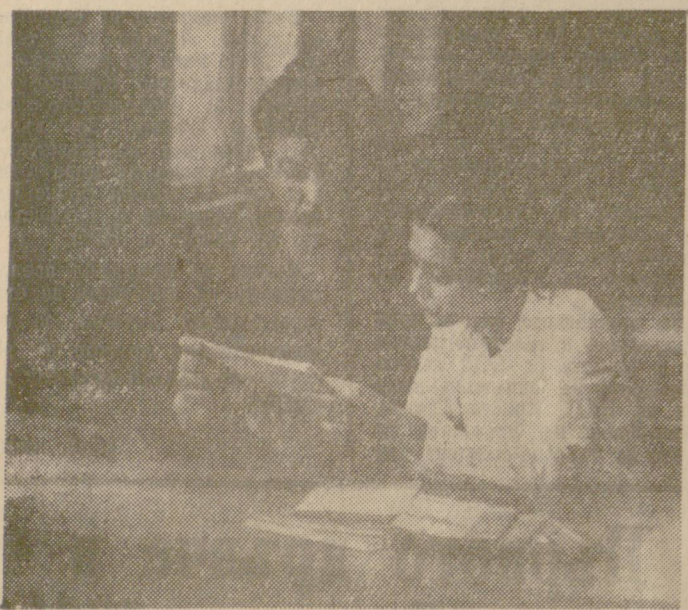
„Обирни“ — се с гняв назад — понеделник във Велико Търново, камерна зала.

„Борана“ — в петък в Горна Оряховица, 16 и 19 часа.

Новите филми на екрана

„ИЗЧЕЗНАЛОТО ЗЛАТО НА ИНКИТЕ“

е румънски игрален филм. В приключенско-психологически план той ни прави свидетели на събития, станали в годините на овладяването на Дивия запад. Главният герой Браян, който по стъпва на работа като машинист в Пералта, веднъж спасява от смърт малка индианка на име Иба. Попаднал след това в ръцете на бандита Яката, той трябва да му се подчини и да изтръгне от момичето тайните на нейните прадеди.

Кадр от филма „Вера Анги“

Сама влюбена в Браян, Иба му разказва за златото на инките и го завежда на мястото, където е скрито. Но според законите на древните индианци, издала тайната, тя трябва да умре — и Иба се хвърля в пропастта. Останал сам, Браян разбира, че Иба му е поскъпа от златото.

Филмът е заснет по новела на Джек Лондон.

Унгарският филм

„ВЕРА АНГИ“

разказва съдбата на една девойка. Осемнадесетгодишна, ме диниска сестра в болница. Вера Анги от все сърце приема новия строй. Заради честния и, справедлив характер я изпращат в партийната школа

„ПОСТ СКРИПТУМ“

е филм на ГДР. 18-годишният Петер напуска интерната, в който е израснал и се връща в родния Берлин. Той няма никакви планове, иска просто да вкуси от живота. Свеща Сабине, но връзката им не продължава дълго. След като сменя работата си и се забърква в кражба на автомобил, за което получава условна присъда, Петер открива голямата си любов. Но той пропуска и този шанс. Какво му остава? Сабине се е омъжила за друг, но има дете от него. Значи — трябва да не остави сина си в интернат, докато има баща. Това е най-важното

Разговор по въпросите на образованието

Всеки месец основно училище „Бачо Киро“ във Велико Търново провежда политически семинар — форма за обучение по различни актуални проблеми, свързани с практическа учебно-възпитателна работа в училището. Материалите, които се разглеждат, спомогат да се разкрие още по-добре връзката на теоретическата с практическата дейност, което е от важно значение за педагогическата работа на всички учители.

Неотдавна поредният семинар бе посетен на Тезисите по образова

Снежана ПЕТРОВА
учителка

Двадесет години пионерски дом „Соня“

Неотдавна чавдарчетата и пионерите от Павликенската община имаха възбуждаващ празник — 20 години от откриването на пионерския дом „Соня“. По този повод се състоя среща на бившите работници и възпитаници на дома, след което беше открита фотозала жба за живота на пионерите и техните изяви.

На тържественото събрание в салона на читалище „Клод Маркс“ доклад прочете Веска Йорданова, директор на Пионерския дом. За 20 години в кръжоците и съставите на дома са преминали над 7000 чавдарчета и пионери и над 250 активисти. Сега в него се занимават младите природолюбители, радиолюбители, корабостроители и ракетомоделисти, танцо-

ри и инструменталисти. Гордост за дома е танцовият състав с ръководител Николета Паскалева. Той е отличник на II републикански фестивал на художествената самодейност, носител на сребърни и златни медали от III, IV и V, има участия в редица телевизионни предавания и международни прояви. С голяма популярност се ползува и народният ансамбъл, носител на сребърни и златни медали. Под ръководството на Върбан Илиев, Никола Рачев, Йорданка Илиева и Стефан Костадинов ансамбълът завоюва редица успехи.

В края на тържеството малките самодейци изнесоха богата концертна програма.

Васил ИЛарионов

Университетският аудиовизуален център

За модернизирването на учебния процес във Велико-Търновския университет „Кирил и Методий“ се заговори отдавна, но практически предпоставки за това се появиха съвсем наскоро. Създаването на оптимални условия да се постигне тази цел посредством най-съвременни аудиовизуални средства и системи е вече факт, макар че работата е още в началния си стадий.

Програми със звуков монтаж, да се озвучават диалогични серии, кинофилми и диафильми, да се правят записи на радио- и телевизионни програми. Фотокинолабораторията изработва черно-бели и цветни диапозитиви и микрофильми, плаки за шрибпроектор, диафильми, кинофрагменти и кинематографични кинофилми. А лабораторията за въвеждане и поддържане се грижи технически-

В кабинета по звукозапис към аудиовизуалния център на ВТУ.

Снимка Васил ТАБАКОВ

Това става възможно благодарение на изграждащия се към университета модерен аудиовизуален център. Негов директор е старши преподавател инж. Кръчо Чолаков, автор на единствения засега у нас учебник по учебна техника, претърпял вече няколко издания. Не без задоволство от успешния старт и от още оптимистичните перспективи той разказва за задачите, стоящи пред центъра, за неговото състояние, за по-нататъшното му развитие.

От една страна, центърът ще въвежда и обслужва поддържаща за хуманитарния профил на университета техника, която постепенно трябва да обхваща всички аудиотехнически и аудиовизуални форми на учебния процес, а от друга — ще разработва и произвежда съответните дидактически материали. Едновременно с изграждането на производствена база ще се извършва и техническа екипировка на учебните зали. Вече са завършени тонстудията, фотокинематографичната и лабораторията за въвеждане и обслужване на учебната техника.

В тонстудията могат да се осъществяват оригинални записи и преписи за езиковите лаборатории, да се изработват

те средства да бъдат изправни и да се използват пълноценно.

Още през тази учебна година ще могат да се използват пет семинарни зали с комплексно аудиовизуално обслужване, три езикови лаборатории, зала с двадесет места за самостоятелна работа с магнитни фонни записи, нов кабинет по учебна техника. Предстои да бъдат свържени с аудиовизуални комплекси две аудитории, като в една от тях ще бъде инсталирана и телевизионна уредба. Ще бъде завършена зала за самостоятелна работа на студентите с машини за програмиране на обучение. Две нови езикови лаборатории ще бъдат оборудвани с проекционна дънна кинотехника. Предстои също изграждането на модерно кино- и телевизионно студио, което ще разработва и произвежда учебни кинофилми и видео-програми.

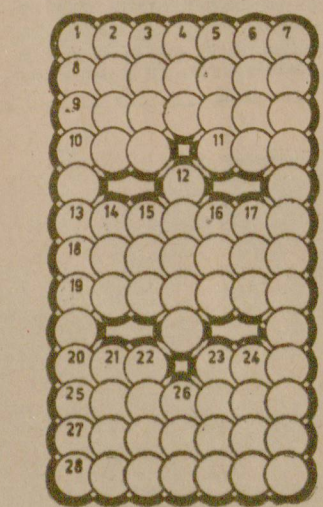
Предвижда се до края на 1980 година да бъдат включени в учебния процес основните и спомагателните звена на центъра, които постепенно да обхващат всички учебни форми и съответните зали, изискващи модерна аудиовизуална екипировка.

Георги МАРИНОВ

Кръстословица

ВОДОРАВНО: 1. Стихотворение от Петко Р. Славейков. 8. Управител на имения. 9. Вид родопско одеяло. 10. Река в Краишарския край на РСФСР. 11. Телесно повик. 13. Собственото име на известна италианска оперна певица. 18. Спортна дисциплина. 19. Южен плод (ин. ч.). 20. Герония на Викл. Блум. 23. Японски гимнастик от близкото минало. 25. Виден гражданин през феодализма. 27. Голяма река в Южна Америка. 28. Български писател (р. 1904), автор на „Огненият обръч“.

ОТВЕСНО: 1. Двете имена на български писател-интербригадист, автор на „Интербригадисти“. 2. Някога певец в Казахстан. 3. Войсково подразделение. 4. Френски драматург (1848—1918), автор на „Душата на Пиер“. 5. Господица на жена-дворянка в ислам. 6. Произведение на Жан Жак Русо. 7. Двете имена на български оперен певец. 12. Планина в България. 14. Етаж от кредитна система. 15. Голям период от време. 16. Река в Удмуртска АССР, приток на Чепца. 17. Повест от Гогол. 21. Драма от Ибсен. 22. Божество на загиващата и заража-

длащата се растителност. 23. Малка сребърна монета в древна Гърция. 24. Древногръцка богиня на победата. 26. Древна арменска столица. Съставил Асен ГРИГОРОВ

Далечни, но близки

Историческите връзки между Елена и Свищов

Повече от 150 километра делят Дунав от Балкана, но това разстояние не е било пречка да се установят дружески връзки между Свищов и Елена. Като пристанище Свищов се превърна отрано в търговски център и отворена врата за Румъния, Русия и Западна Европа. Двата града рано се оформят като средина на просвета и култура.

Дружбата между Свищов и Елена започва в учебното дело. След 13-годишно учителстване Андрей Робовски през 1833 г. отива в Свищов да учи програмата и организацията в училището на Христакис Павлович. Подготвил се при учител-реформатор, Робовски открива през следващата учебна година взаимно училище в родния си град Елена. В Свищов той се обличил с Неофит Бозвели и станал завинаги негов приятел и съученик. През пролетта на 1846 г. след тайното събрание в старата столица, на което се взема решение всички градски общини от Търновска епархия да се оплачат пред султан Абдул Меджит от действията на Неофит Византийски и да искат освобождаването на Бозвели и Ил. Макариополски от заточение, Андрей Робовски е ходил в Свищов да събира подписи под съчиненията от него жалба против гръцкия владика.

Робовски е близък приятел с Драган Цанков, който в писмото си от 17 март 1858 г. от Цариград споменава съкровени си чувства: „Отче свети! Радостта ми, която почувствувах, като приех Вашето писмо от 14 февруари, не мога да Ви я опиша. От часа, когато получих това писмо и досега мислите ми се носят на Елена, Търново, Свищов... какво сме правили, какво сме прикаждали, какви планове сме кроили...“

Еленският учител Юрдан Невов, който е бил по-късно учител на Ив. Вазов, се е учил при Емануил Васкидович.

В Свищов постъпва за кратко време учител завършил с отличен успех Херсонската семинария в Олеса Димитър Михайловски, брат на Ил. Макариополски. Той се задомоява в дунавския град и бързо се утвърждава като подготвен

учител. Холерата покосява младия му живот на 17 май 1843 година. Колегата му Тодор Хрулев е написал за любимия си учител песен, поместена в „Цариградски вестник“ от 26 февруари 1849 г. Дълго време хората от Свищовския край пеят:

Плачете, млади, този мъдър мъж,
Пролетелъ като дребен дъжд.
Училищ славен в нашия дъжд,
Заспява вечно Даскал Димитър.

В прочутата Еленска „даскаловина“ са учили от Свищов Драган Цанков и Георги Бошнаков, участници в Свищовския бунт, прекарал около 15 години на заточение в Днаре кър.

Двата града имат близка съдба в Руско-турската война. Свищов бе градът, от който започна победният поход на братята-освободители, а в Елена се води едно от решавашите сражения, дало свой принос в победата при Плевен в края на 1877 г.

В брошурата „Заведение за живопис как да се устрой в България“ (Русе, 1867) възрожденският художник Николай Павлович от Свищов поставя наред с идеята за откриване на рисувално училище проблема за реалистична насока и развитието на изкуството. От изложените мисли е видно, че той е познавал творчеството на зографите от Еленския край и признава от преди 50 години тогава двама: единият от Елена и другият — папа Витан в Трявна. „Техните изделия са в много по-отличителни в работата на съвременниците им“ — заключава Павлович. Зографът, на когото не посочва името, е един

Социалистическото развитие на двата града днес предоставя по-големи възможности за всестранино сътрудничество и обмяна на опит. Към такива контакти насочват колективните партийните комитети на Свищов и Елена.

Петко ПЕТКОВ

На здравни теми

Как да се борим с безсъннието?

Десетки милиони хора на нашата планета страдат от безсъние. Мнозина от тях виждат единствения изход в различни сънотворни препарати, като не отчитат факта, че в повечето случаи безсъннието е следствие от някакво болестно състояние на организма. Бързо увеличаващата се употреба на сънотворни средства предизвиква сериозно безпокойство сред специалистите. За някои аспекти на този проблем пише известният американски специалист Ерих Хартман. Разбира се, неговите заключения се основават на американската действителност.

Безсъннието е само симптом или реакция на организма, възникваща от много други причини. Сред тях са депресивните състояния, а така също и забавляващата, съпроводена с болки и неразположения. По възможност лечението на безсънието трябва да се свежда до отстраняване на основното заболяване, на причинния фактор. Понякога е достатъчна обикновена психологическа подкрепа, промяна на начина на живот или на средата, а при други случаи е целесъобразна психотерапията.

В повечето случаи обаче безсъннието се лекува без лекарства. Когато от тях стане нужда, те са предимно успокоителни.

Но има и случаи, когато сънотворните са необходими: например, когато безсънието е причинено от ситуацията и лекарят и болният знаят, че лекарството ще се взема само за кратък срок. Разстройството на съня, което възниква по време на определени заболявания, също може да бъде причина за употреба на сънотворни препарати. В моята практика обаче стигнах до заключението, че днес при повечето случаи рискът при употребата на сънотворно е по-голям от ползата.

Но ниският полезен коефициент може да се увеличи, ако лекарствата грижливо се подбират от лекаря и ако новите препарати се разработват така, че да въздействуват на

биологическите и биохимическите механизми на съня. По-нататъшното усъвършенстване на сънотворните средства ще се гради върху нарастващите знания за биохимията на съня. Засага в САЩ не са разработени препарати, при които да са напълно отчетени механизмите на съня и безсънието.

Въпросът за безопасната употреба на сънотворни включва редица самостоятелни аспекти. Първият и най-актуалният се отнася до максимално допустимата доза и непосредствената опасност от смърт. Най-опасни са препаратите с голямо сънотворно действие, заради необикновения си успокоителен ефект и заплахата, която представляват за дишането на пациента.

Другата опасност се заключава в спирането на препарат. Хора, които редовно вземат сънотворно, често страдат от неприятните симптоми на спирането. Внезапното спиране предизвиква раздразнителност, безсъние и периодични спазми. Тези симптоми могат да продължат понякога цяла седмица.

Следващият проблем е, че организмът бързо привиква към сънотворното и първоначалните дози губят своята ефективност след няколко седмици. Това кара някои болни да увеличават дозата, което води към споменатите опасности. Сред останалите последствия може да се посочи и опасността от

от двамата творци на уникалната стенопис в еленската църква „Св. Никола“.

След Освобождението в работата на Учредителното събрание в Търново участвуват белижита възрожденски дейци от двата града.

По-нататъшните връзки между Елена и Свищов се осъществяват от личности, които са оставили светла диря в историята на нашия народ. На съдийска длъжност в Свищов работи сатириктът Стоян Михайловски, племенник на възпитаният учител Д. Михайловски, от юни 1878 до февруари 1879 г. Малко известен еленски писател Иван Кирилов (С псевдоним Ив. Правдолюбов) редактира през 1895 г. „Литературни записки“. П. Ю. Тодоров по време на учението си във Франция сътрудничи на ученическата библиотека „Другар“ в Свищов.

Паметно е останало в Елена честването на третата годишнина на Великата октомврийска социалистическа революция. По инициатива на партийната организация е свикано публично събрание, на което говори партийният трибун Ламби Кандев от Свищов. След това се е състояла сбирка с около 70 учители от околността. На нея народният учител изнася лекция на тема: „Днешният политически момент в учителството“.

Сотир Черкезов, участник в двете руски революции — 1905 и 1917 година и работил лично с Ленин, се оженил за еленчанинката Николина Манева. Около десетина години преди Девети септември те живеят на квартира във Велико Търново, ул. „Гурко“ 21, и прекарват голямата част от времето си в Елена. В града той става любимец на децата, пред които разказва за героични полети на свои другари-летици и влияе върху прогресивното им развитие.

фармахи

Приятни и освежаващи шампоан „Д“ и шампоан „М“

За нашите деца

В Международната година на детето ДСО „ФАРМАХИМ“ произве-

НОВА КОЗМЕТИЧНА СЕРИЯ ЗА БЕБЕТА И ДЕЦА „ПА-ПА“.

Състои се от шампоан, крем против подпичане и козметично мляко.

ЗВЕЗДИЦИ В КОСИТЕ — ШАМПОАН „ПА-ПА“!

Придава мекоота, блясък и еластичност на косъма. Съдържа меки пенители, които не дразнят очите.

КРЕМ И КОЗМЕТИЧНО МЛЯКО „ПА-ПА“ създават чарсен филм, поддържат и подхранват нежната бебешка и детска кожа.

ОСНОВНИ КОМПОНЕНТИ НА СЕРИЯТА са биологично-активните вещества витамини „А“, витамини „Е“, алантоин, лайков екстракт, сулфатнасола и др. Тези съставки имат широк диапазон на действие — противовъзпалително, болкоуспокояващо, епителизиращо, регенериращо и антисептично. Подхранват кожата и поддържат нормалното равновесие на влагата.

СЕРИЯ „ПА-ПА“ има приятен аромат на малини, ягоди и цитрусови плодове.

КОЗМЕТИЧНА СЕРИЯ „ПА-ПА“ — РАДОСТ В ДЕТСКИТЕ ОЧИ!

ШАМПОАН „Д“ — за тяло и косата.

Образува изобилна, мека, фи на пясна с отлично измиващо действие. Дава еднакво силна пясна при меки и варавети водни. Има дразнещ ефект върху кожата.

ШАМПОАН „Д“ — БЛЯСЪК, МЛАДОСТ И КРАСОТА!

Притежава аромата на козметичната серия „Д“. Характеризира се с класически шипров акорд с дървесно-зелени и цветочни ноти, затова е търсен и предпочитан от всяка жена.

ЗА МЪЖЕТЕ — ШАМПОАН „М“ — измива еднакво добре тялото и косата.

Окръжен профсъюжен дом на културата — Велик Търново

търси да назначи

ЧИСТАЧКА

Постъпване веднага. Справки на телефони: 2-21-31 и 2-02-78.

3—3

Тя „Интерхотели — Балкантурист“, Интерхотел — „Велико Търново“

набира

кандидати за обучението през учебната 1980 година в професионална учебна център — Плодлив

ГОТВАЧИ И ПОМОЩНИК-ГОТВАЧИ

Срок на обучението 3 месеца.

Справки и подаване на документи — всеки работен ден от 8 до 17 часа — до 15. I. 1980 г. в строящия се хотел „Велико Търново“ до Стамболиев мост, телефон 2-16-49

3—3

Фабрика „Деню Георгиев“ — Велико Търново

търси да назначи

ЧИСТАЧКИ за производствени помещения — 2 жени
Заплащане съгласно производствения шат.

5—4

Любим писател на децата

В изпълнение на програмата за работа с децата Домът на културата при фабрика „Васил Мавриков“ във Велико Търново организира обсъждане-викторина на повестта на

Аркадий Гайдар „Тимур и неговата команда“ във връзка със 75-годишнината на писателя.

Петокласниците от училище „Кирил и Методий“ гледаха с интерес филма за живота на

своя любим автор. Те показаха, че могат да рисуват, да четат, да разсъждават и да казват. Между четирите отбора се разгоря надпревара.

Румяна РОМАНОВА

ДВА НЕПРЕСЪХВАЩИ ИЗВОРА НА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА В РАВНИНАТА

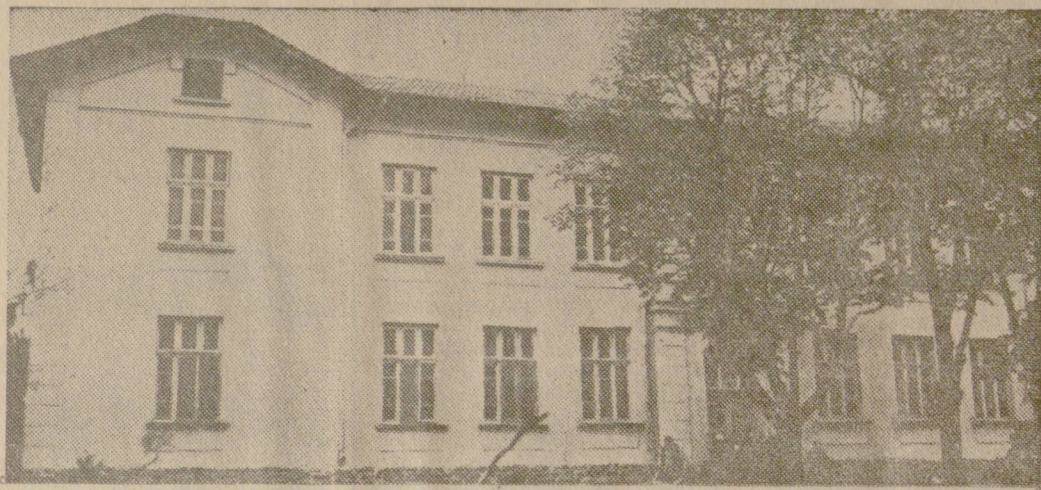
Един век любородна светлина

По случай 100-годишнината на училището в Дъскот

Дъскот е едно от селищата, които според сведения от турски архиви в началото на 17 век било с българско население. В края на 17 и началото на 18 век тук се настаняват едни от най-свирепите турци, които прогонили жителите му.

В първите години след Освобождението в Дъскот идват преселници предимно от селата около Дряново, от Самово, Дене, Лесичери, Дичин, Ресен.

През 1879 г. е открито началното училище в старата къща на Колю Кирилов Нунев. Първият учител Петко Камбуров, преселен от Лесичери през 1879 г., е учил в Априловската гимназия в Габрово през 1875—76 г. Той учителствувал само една година поради липса на педагогическа подготовка, но се включил активно в обществено-политическия живот на селото и е един от учителите на социалистическата група тук през 1896 г.

Училището-юбилар в Дъскот

Броят на децата растял. Това наложило през 1882—83 г. да бъде построена нова училищна сграда в черковния двор. Първите учители в новото училище са Иван и Рада Кожухарови от Габрово, а след тях Петко Камбуров и Гену Трифонов, които стават учредители на читалището. Те са и първите убедени социалисти и основатели на Партията в Дъскот.

През учебната 1899—1900 г. на при население 1500 души началното училище се посещава от 192 деца. Само след 3—4 години броят на децата в първи клас нараснал на 115.

На събрание на 21 февруари 1919 г. Александър Жеков, тогавашен училищен инспектор в Търново, разглежда един важен за дъскотчани въпрос — постройка на училищна сграда и откриване на прогимназия.

Скоро бива избран временен строителен комитет, който открива подписка за доброволни дарения. Още на събраният се записват 57 000 лева. Всички са ентусиазирани, го това за жертви в името на науката и напредъка. По-късно даренията ставали Атанас Поппестров — 5000 лева, Милка Джаркова — 6000 лева, Пенчо Сахаров — 2500 лева и други.

В протокол № 2 от 30 януари 1920 г. при конструиране на училищното настоятелство един от членовете гласува с лозунг: „Да живее трудовото училище“. Този лозунг, издигнат преди 60 години от

дъскотчанин, говори, че още тогава жителите на селото са прозирали духа на новото, на трудовото политическо училище.

През 1923—25 г. дъскотчани със свои бюджетни средства и дарения построяват двуетажна просторна училищна сграда с осем класни стаи, гимнастически салон със сцената, за театрални представления и лабави, който и днес не е загубил своето предназначение.

От 1 септември 1920 г. се открива на народна смесена прогимназия. През следващата учебна година 1921—22 едновременно се открива II и III прогимназиален клас и прогимназията става пълна.

На 16 ноември 1925 г. началното училище и прогимназията влизат в нова училищна сграда, като пък на народно основно училище. За директор е назначен Хараламби Манолов, редовен прогимназиален учител.

Учителите се включват активно в обществено-политическия и културно-масова дейност на селото. В народното читалище те организират вечерно и неделно училище още в 1903—1904 г., където се изнасят сказки и беседи по земеделие, лозарство, овощарство. Сказките се оглеждат с проекционен апарат, доставен от читалището. За добра работа в учебно-олюпито поле Министерството на народната просвета изпраща с награда даващо проявили се учители.

В училището през различни периоди се изграждат въздържатели и спеснони дружество, дружество на Червен кръст, сформират се театрален и танцов състав, струнен и духов оркестър. С усърдие се подготвят художествени програми за честванията на исторически дати. На сцената на училището на 7 януари 1927 г. се представя пиесата „Иванко“ с участието на учители. Тук са иранни и оперети под ръководството на учителя Св. Би. Дурчев.

След Деветосептемврийската победа обновеният учителски колектив издига учебно-възпитателната работа на ново, още по-високо равнище. В съответствие с новата учебна програма училището е обзаведено с модерни технически средства. Учениците завършват с добра подготовка. Една голяма част от тях продължават образованието си в различни учебни заведения.

Училището има успехи в областта на физическото възпитание. На спартакиади, на районни и окръжни състезания неговите възпитаници са заемали неведнъж челни места.

Голямо внимание се отделя

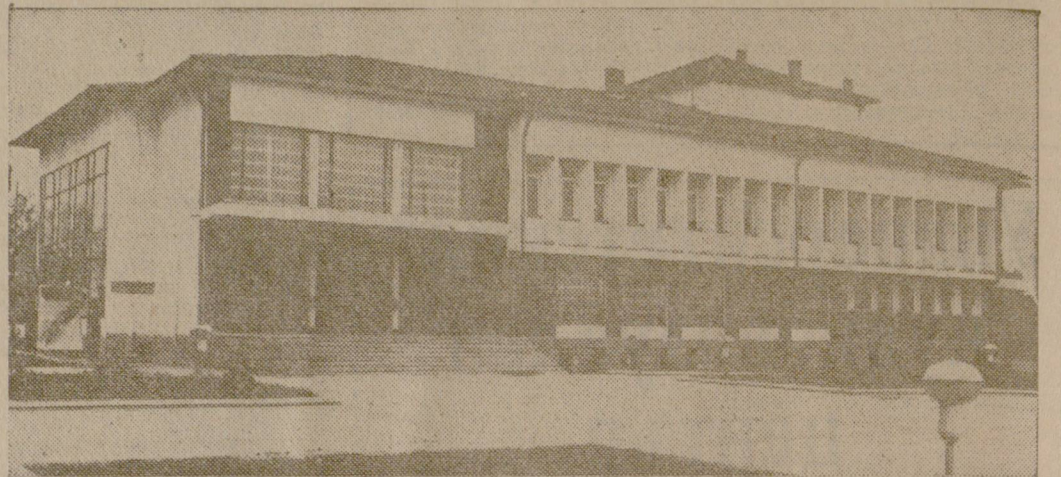
на трудовото, на идейното, политическото и патриотичното възпитание. Организират се викторини, рецитали, двубои, работят пионерски хор, танцов състав, кръжоци по математика, физика, химия, тракторно дело, лозарство, овощарство. През учебната 1977—78 г. училището излъчи национален първенец по овощарство.

От създаването му до днес през училището в Дъскот са преминали около 3200 ученици. От откриването на прогимназията до днес са завършили 59 ученици. Селото е дало много изпълнителски кадри и специалисти — лекари, агрономи, инженери, икономисти, партийни ръководители, учители, техници, механизатори, строители.

Чествувайки 100-годишнината на училището в Дъскот, уверено може да се каже, че факелът, запален от родолюбивите и ученолюбиви дъскотчани преди век, днес гори и осветлява с ярка светлина нашите щастливи дни.

НЕГАСНЕЩО ОГНИЩЕ НА ЗНАНИЯ

По случай 100-годишнината на читалището в Бутово

Читалищната сграда в Бутово

Снимка Иван Русков

Жаждата на бутовчани за просвета и култура ражда преди век читалище „Успех“. В един документ от 17 януари 1879 година, наречен „Обществен преговор“ и съставен от 12 топки, жителите на селото си поставят сами някои задължения, трогателни по своята искреност и любов към просветата. Така например в точка 9 се казва: „Който родител не проважда децата си редовно на училище, ще се повикава в читалището от настоятелството и ще се иска и земе от него по 2 гроша шрав (глоба) за всякой ден учебен“. А в 12 точка четем: „Който родител се привика в читалището от настоятелството, па не дойде и не се покорява на обществени неговите преговори, такъв настоятелството ще го докара на заседанието и след като се разпита за причината, по която не си изпълнил длъжността и не се покори на призовката ни, ще се наказва с 24 часов затвор“.

През 1883 г. в селото е изнесено първото театрално представление от местни самоде-

йни. Оособен разцвет дейността на читалището бележи през 1894 г., когато то вече носи името „Съединение“. На 27 ноември читалищното ръководство се събира на извънредно заседание и приема устав. Решава се читалището да се абонира за сп. „Орало“ и „Медицинска беседа“. Много селяни подаряват книги, библиотеката се обогатява.

Най-интензивна и плодотворна е дейността на читалището през 1901—1910 година благодарение инициативността на двамата учители Лазар Шишков и Станчо Баръмов. В театралната самодейност особено се отличават Петко Цонев, Евтим Въжаров, Гавраил Колев. В театрално представяне участвуват и първото селско момиче Руска Енева, рядко явление за тогавашното време.

През време на Балканската и Първата световна война читалищната дейност замира. Едва през 1925 г. при председател Атанас Атанасов дейността на читалището се събужда за нов живот. Избира се настоятелство, което да се грижи за бъдещата културна дейност, събират се гордеи с народния си хор с ръководител Филип Филипов, който участвувал в прегледа на съветската песен в Елена и на V републикански преглед стана носител на бронзов медал.

От 1977 г. читалището е в нова сграда, която може да бъде мечта на големи градове. В нея има просторен кинозал, младежки клуб, клуб за пенсионери, гримьорни, помещението за детската музикална школа, снабдена с пиано и акордеон. Библиотеката е на станена в широко и удобно помещение с просторна читалня. На голямата сцена драматичните театри от Велико Търново, Плевен, Габрово, Ловеч го стуват с най-добрите си постановки и представленията се превръщат в празници за жителите на Бутово.

Родено преди повече от век, читалище „Съединение“ от тогава до сега е било винаги при тегателен център за будните, родолюбиви и ученолюбиви бутовчани. В него те за пръв път са се срещнали с театралното изкуство, за да го обикнат за цял живот. Тук е запалена искрата на любовта към книгата, от сцената на читалището, от устата на многобройни сказчици и оратори е звучала много години партийната правда, която е попила в душите на слушателите, за да поникне и разцвети в лъснати щастливи дни.

и с ръководител Славчо Павлов. Сформира се и хоров състав. На Втория национален празник на народното творчество читалището е награждено със златен медал и почетен диплом за представяне на обичая „Китка“.

От 1 януари 1956 година секретар библиотекар на читалището става Никола Василев. По това време се подготвят и изнасят с голям успех пиесите „Балкански Йово“, „Майстор“ и други. Той участвувал в дейността на читалището и като актьор.

От 1960 г. към читалището започва да работи детска музикална школа с клас по акордеон. Библиотеката разгръща богата дейност. — обсъждат се книги, организират се викторини и други интересни мероприятия за обогатяване културния отход на трудещите се.

През 1972 г. танцовият състав има много изяви. С пиесата на Йордан Йовков „Боряна“ театралният състав стига до третия етап на двегодишния преглед на художествената самодейност, посветен на 100-годишнината от Априлското въстание.

През последните години читалището се гордее с народния си хор с ръководител Филип Филипов, който участвувал в прегледа на съветската песен в Елена и на V републикански преглед стана носител на бронзов медал.

От 1977 г. читалището е в нова сграда, която може да бъде мечта на големи градове. В нея има просторен кинозал, младежки клуб, клуб за пенсионери, гримьорни, помещението за детската музикална школа, снабдена с пиано и акордеон. Библиотеката е на станена в широко и удобно помещение с просторна читалня. На голямата сцена драматичните театри от Велико Търново, Плевен, Габрово, Ловеч го стуват с най-добрите си постановки и представленията се превръщат в празници за жителите на Бутово.

Родено преди повече от век, читалище „Съединение“ от тогава до сега е било винаги при тегателен център за будните, родолюбиви и ученолюбиви бутовчани. В него те за пръв път са се срещнали с театралното изкуство, за да го обикнат за цял живот. Тук е запалена искрата на любовта към книгата, от сцената на читалището, от устата на многобройни сказчици и оратори е звучала много години партийната правда, която е попила в душите на слушателите, за да поникне и разцвети в лъснати щастливи дни.

Христо МЕДНИКАРОВ

НАСЛЕДСТВОТО НА ДЪСКОТСКИТЕ УЧИТЕЛИ

Най-ярките страници на нашата история, отразили многобройните събития на обществено-политическия, стопанския и културния живот от края на миналия и началото на нашия век, са изпълнени с имената на десетки народни учители. Те са в центъра на първите социалистически групи, вдъхновители на селското движение, обединяващо зрело в младежките сдружения, душата на на родните читалища.

Всичко това по един своеобразен начин е намерило концентриран израз и в дейността на дъскотските учители.

Четири години след създаването на училището в дописка от Дъскот, поместена във в. „Славянин“, четем: „Училище няма, децата ни се събират в една стара турска къща, която никак не е удобна за таква заведение“. Затова пък броят на учениците съвсем не е малък — около 80. Първият учител след Освобождението — Петко Д. Камбуров учителствувал кратко време, но оставя трайни спомени именно като „даскал Петко“. Вторият — Тодор Хинков, онова „младо момче от с. Самово“, доста развитичко и старателно, как то пише дописникът на в. „Славянин“, също е оставил диря след себе си.

Въпреки тежките условия — изостанала материална база и оскъдни средства, дъскотските учители успяват да внедрят в своята дейност новите педагогически методи и средства. Определена заслуга за това са да на учителя Ганчо Ив. Попов (1897—1913 г.), Владеевото на френски и руски езичи помага на Г. Иванов да следи педагогическата литература и да поддържа кореспонденция със задгранични педагогически издания. В резултат на това училищната практика се обогатява със сполучливо поведяване оннагледяване, появяват се уроци, съчетани с проекционен апарат, включва се допълнителна литература. Към училището се създава опитен земеделски участък, в който в децата се възпитават любов към

природата и грижа за нейното обогатяване.

Дъскотските учители съчетават грижата за възпитанието на младото поколение с активна дейност за образование на възрастните. Сред двадесетина будни дъскотчани, поставили основите на читалище „Напредък“ през 1887 г., са учителите Петко Д. Камбуров и Гену Трифонов.

Дълги години учителят Ганчо Иванов е библиотекар на читалището. През 1894 г. той се обръща с молба към Н. Габровски да изпраща на читалището в. „Народен глас“ и друга социалистическа литература. През този период от там полигат пламенни телеграми в подкрепа на работническата солидарност, против братоубийствените войни. В читалището учителите развиват многогранна дейност, обогатяват библиотеката с прогресивни книги, вестници и списания, съдействуват за тяхното разпространение сред селяните, държат сказки, четат лекции, разгръщат богата театрална самодейност.

Те са едни от първите и в учителското движение в Павликенския край. През 1894—95 г. тук се създава Павликенското околийско учителско дружество „Бачо Киро“, чийто първи създател са свързани с имената на дъскотските учители. Ганчо Иванов е негов зам.-председател и отстоява социалистическата му ориентация. В изграждането на Павликенската учителска социалдемократическа група участвуват Ганчо Иванов, Костадин Николов, Иван Ралева, Деша Маврикова и др.

Най-светлата дата в летописа на Дъскот — 1896 г. — учредяването на партийната организация, е записана заедно с имената на създателите, двама от които са пак учителите Петко Д. Камбуров и Ганчо Иванов Попов — първият секретар на новосъздадената партийна група.

Дъскотската партийна организация е не само една от най-старите, създадена само 5 години след Въздушжанския конгрес, но определено може да

се каже една от най-здравите. И за това безспорна заслуга имат и учителите-комунисти. При разцеплението на Партията през 1903 г. Г. Иванов успява да преодолее голямото влияние и авторитет на Н. Габровски и свещ. Петър Драганов и категорично да оглави групата на тесняците. И това не е случайно. Години наред в училището на будното село сякаш са си дали среща най-запалилите, най-прогресивните учители. Две години тук учителствувал Деша Маврикова (1894—1895 г.), сестра на В. Мавриков. По това време тук е и синът на легендарния поп Петър Драганов — Атанас Поппестров (1892—1900 г.), след което бива уволнен заради социалистическите си идеи. Иван Ралева Маслянков, активен деец на кооперативното движение, учителствувал тук от 30 години (1897—1927 г.).

Списъкът на учителите-комунисти продължава в началото на века с Костадин Николов Азурков (даскал Дичо), бил в Дъскот 19 години (1906—1925 г.), също уволняван за комунистическа дейност, за да се прибавят след това и двете дъщерии Елисавета и Атанасия и синът Иван на Ганчо Иванов.

Едва ли е нужно да се търси поотделно приносите на всеки един от тях в борбата за тържеството на комунистическите идеи, които фашистката власт чрез уволненията се опитва да изтръгне. Учителите действуват сплотени като едно органическо цяло. Красноречиво доказателство за това е оная бойка телеграма, поместена в брой 33 на органа на УСДО вестник „Учителска искра“ от 20 април 1912 година: „Дъскот. Из пращната училищна стая изпращаме жарък майски привет на манифестантите. Стефанова, Георгиев, Атанасова, Михайлова, Николова“.

Всичко това е част от богатото и ярко наследство, което прогресивните дъскотски учители завещаха на идните поколения.

Милчо ИОВКОВ

Съединение
Читалище-училище
11-я Април 1972
Б. Дъскот

Училището-юбилар
Византийско-българско-мюсюлманско
господство-преходът до днешна нива.

Посетителите на читалището
от в. Дъскот, Търново, сарайски, петиме, запалили
до Николъ обществено-политическо-училището
сега обогатено сестричеството селският възрастен
може да види сега читалището на читалището
възпитателите се срещнали на 12-годишнината
на неговото

Нов документ за читалището

В изданието в Русе вестник „Славянин“ в брой от 10 февруари 1880 година селянин от Бутово пише дописка, която дава ценни сведения за дейността на читалището в селото. Тя е интересна още и с това, че за пръв път в нея се говори, че читалище „Успех“ съществува още от 1878 година. По-долу поместяваме извадка от дописката

„...Единичното украшение на селото ни е новото ни високо училище, изградено на три етажа в 1872 г., което днес преброя под покрива си около 140 ученици, разделени на три, II и III отделения, бълдещи селски бащи и майки, които от началото на настоящата учебна година и до сега редовно и с радост го посещават. Начало на на стоящата учебна година смятаме

21 септември, защото тогава се отвори училището ни. Жителите от наше село, както и жителите от другите околни села се занимават със земеделие и скотовъдство и имат редовност към училището, за което редовност посетителите може да се увери от това, гдето не може видя в учебен ден нито едно момче да играе на пътя, както другите години, а всичките от 6 до 12 г. се проваждат в училището. Селото Бутово е имало училище от 30 и повече години насам. Така година има двама учители, от които първият г-н Къчов Ив. Давенскик занимава се с учениците от II и III отделения, които ученици са на число около 65-66 ученици от II отделение и 19 от III, а вторият с I-овото отделение, в което има 18 момчета и 56 момчета. При това от две години насам има и читалище „Успех“, в което всеки празник след отпуста на божествената служба се събират мнозина любители селяни, гдето се разговарят за общественополитически дела...“

Сцена от пиесата „Боряна“, играна през 1975 г. с участие то на Христо Данаилов и Марияка Ангелова

Преподавателят Радослав Кирилов от детската музикална школа в Бутово по време на урок по акордеон с ученичката Даниела Заркова

Снимка Иван ДИМИТРОВ